

Uitwerking traject Structurele Begroting

In de afgelopen coalitieperiodes is veel langjarig beleid uitgevoerd met incidentele middelen. Bij de Perspectiefnota 2026 is door Provinciale Staten besloten om de structurele begroting op orde te brengen, mede in het kader van de motie "Wie nu leeft, wie nu zorgt". Er zijn structurele middelen gereserveerd (€ 15 miljoen) om deze langlopende taken van structurele dekking te gaan voorzien.

Perspectiefnota 2027

Om tot concrete invulling te komen heeft u bij de Perspectiefnota 2027 voor elk beleidsdoel vastgesteld waar er wel of geen sprake is van een balans in de structurele begroting (zie bijlage "Traject Structurele Begroting bij Perspectiefnota 2027"). De belangrijkste redeneerlijnen hiervoor waren dat we 1) Wettelijke taken voorzien van structurele middelen en de 2) Systeemrol voorzien van structurele middelen. Hierbij heeft u het college de opdracht gegeven om bij de Begroting 2027 met een invulling van de structurele begroting te komen.

Hoe we tot deze opbrengst zijn gekomen

Na het vaststellen van de gewenste verhouding tussen structurele en incidentele middelen per beleidsdoel, is in beeld gebracht welke taken daaronder vallen. Hierin is per taak gekeken naar de jaarlijkse inzet van incidentele middelen en naar de mate waarin sprake is van een systeemrol. Daarbij is uitgegaan van bestaand, langjarig beleid dat ook in de komende jaren doorloopt. Op basis hiervan is het voorstel opgesteld, dat in deze bijlage per beleidsdoel nader is uitgewerkt. Tegenover de voorgestelde structurele omzettingen staat daarom ook incidentele vrijval in 2027 (en in enkele gevallen 2028). De totale effecten zijn gepresenteerd in het onderdeel "Budgettair perspectief" bij deze begroting.

Stimulerende rol

Voor veel taken geldt dat we ook een stimulerende rol hebben. Volgens de gevolgde redeneerlijnen dekken we deze met incidentele middelen. Daarom wordt in aantal gevallen niet het volledige budget structureel gemaakt. Keuzes hierin worden overgelaten aan toekomstige coalities.

Verwerking in Begroting 2027

Bij de Perspectiefnota hadden we per beleidsdoel inzichtelijk gemaakt in hoeverre sprake is van een systeemrol (uitgedrukt in maximaal 5 bolletjes) en in hoeverre dat beleidsdoel ook is voorzien van structurele middelen (ook maximaal 5 bolletjes). Vervolgens hadden we aangegeven op welke beleidsdoelen een "disbalans" was en waar een aanvulling van structurele middelen gewenst zou zijn. Dat leverde het in onderstaande tabel geschetste beeld op, waarbij de ongekleurde bolletjes de gewenste aanvulling betrof. In onderstaande samenvattende overzicht hebben we het beeld bij de Perspectiefnota tegen het eindbeeld bij deze begroting afgezet. Op alle onderdelen waar structurele middelen gewenst waren gezien de systeemrol die wij daarop vervullen, is een invulling gekomen. Per beleidsdoel staat benoemd om welk bedrag het gaat. Per onderdeel geven we een nadere toelichting op de onderliggende voorstellen. Deze omzetting is reeds verwerkt in de Begroting 2027.

Totaaloverzicht

Beleidsdoel	Huidig + Gewenst structureel (P-nota 2027)	Aanvulling structurele middelen	Structureel nieuwe situatie
1.1 Een goede ruimtelijke ordening op en onder de grond	●●●○	€ 200.000	●●●●
1.2 Schoon en voldoende (drink)water en veilig tegen overstromingen	●●●○	€ 700.000	●●●●
1.3 Woningbouwontwikkelingen die aansluiten bij de regionale vraag	●○○○	€ 550.000	●●●
1.4 Ruimtelijke ontwikkelingen met meerwaarde voor de omgeving		€ -	
1.5 Effectieve inzet grondbeleid voor provinciale doelen	n.v.t.	€ -	n.v.t.
2.1 Kwaliteit van bodem, lucht, geluid, (milieu)veiligheid	●●●●	€ -	●●●●
2.2 Milieuproblemen zijn gesaneerd of beheerst		€ -	
2.3 Robuust en duurzaam energiesysteem	○	€ 895.000	●
3.1 Beschermen: Behouden en vergroten biodiversiteit	●●●○	€ 220.000	●●●●
3.2 Beleven: Verbondenheid van mens met natuur	●●○○	€ 3.300.000	●●●●
3.3 Benutten: Duurzaam samengaan natuur & economie	●●●○	€ 827.000	●●●●
3.4 Ontwikkelen: Toekomstbestendig landbouw- en voedselsysteem	●○○○	€ 500.000	●●●
3.5 Ontwikkelen: Transitie naar een toekomstbestendig landelijk gebied	●	€ -	●
4.1 Slimme combinatie van systemen en netwerken	●●	€ -	●●
4.2 Toekomstbestendig en duurzaam openbaar vervoer	●●●●●	€ -	●●●●●
4.3 Vaker op de fiets	●●●●	€ -	●●●●
4.4 Robuuste, slimme en duurzame logistiek	●●●	€ -	●●●
4.5 Iedereen elke dag veilig thuis	●●●●○	€ 650.000	●●●●●
4.6 Goede bereikbaarheid voor wegverkeer	●●●●	€ -	●●●●
4.7 Goed functionerende provinciale infrastructuur	●●●●●	€ -	●●●●●
5.1 Krachtige Economie	●●○	€ 2.222.000	●●●
5.2 Vrijtijdseconomie	●○○○	€ 1.250.000	●●●
5.3 Betrekken andere financiers bij onze opgaven	●●	€ -	●●
6.1 Cultureel erfgoed met waarde voor toekomst	●●●●	€ -	●●●●
6.2 Breed en professioneel cultureel aanbod en talentontwikkeling	●●●●	€ -	●●●●
6.3 Cultuur voor iedereen	○○○○	€ 1.770.000	●●●●
6.4 Toekomstbestendige bibliotheken en basisvaardigheden iedereen	●●●●	€ -	●●●●
6.7 Leefbaar platteland	○○	€ 566.000	●●
6.8 Sociale kwaliteit	●●●●	€ -	●●●●
7.1 Goed openbaar bestuur in Overijssel	●●○○	€ 1.350.000	●●●●
7.2 Wendbaar en eigentijds openbaar best	●●●●	€ -	●●●●
7.3 Effectief eigen bestuur	●●●●●	€ -	●●●●●
7.4 Provinciale Staten en advies	●●●●●	€ -	●●●●●
10.0 Overhead, financiering en dekkingsmiddelen	●●●●●	€ -	●●●●●
Totaal		€ 15.000.000	

Kerntaak 1

<i>Beleidsdoel</i>	1.1 Een goede ruimtelijke ordening op en onder de grond
<i>Wat</i>	Verstedelijking
<i>Bedrag</i>	€ 200.000
<i>Onderbouwing</i>	De provincie zet zich in voor regionale samenwerking op verstedelijking, onder andere met de governance van de samenwerkingsverbanden en de uitvoering van studies en planontwikkeling. Voor de drie verstedelijkingsstrategieën zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld tot en met 2027. Ook daarna blijft de samenwerking tussen Rijk en regio doorlopen. Met een structureel budget van € 200.000 per jaar blijft de provinciale bijdrage aan deze langdurige opgave en de continuïteit van de samenwerking geborgd.

<i>Beleidsdoel</i>	1.2 Schoon en voldoende (drink)water en veilig tegen overstromingen
<i>Wat</i>	Agenda bodem en ondergrond
<i>Bedrag</i>	€ 350.000
<i>Onderbouwing</i>	Er worden structurele kosten gemaakt op basis van bestuurlijke afspraken Bodem 2023-2030 (na 2030 komen nieuwe bestuurlijke afspraken). Hierin zitten de volgende onderdelen: - Versterken van de kennisinfrastructuur bodem en ondergrond (kosten voor regionale kennisnetwerken, aanstellen kenniscoördinatoren (Omgevingsdienst)); € 75.000 - Regierol aanpak en beleidsvorming PFAS en Zeer Zorgwekkende Stoffen (kosten voor regionaal netwerk, aanpassen instrumentarium Omgevingswet waarvoor inhuur adviesbureau nodig is); € 75.000 - Implementatie Nationale en Europese regelgeving en beleid: o.a. Nationale programma's Bodem, Ondergrond en Grondwater en Duurzaam Gebruik Diepe Ondergrond en EU bodemmonitoringsrichtlijn (kosten voor o.a. adviesbureaus); € 100.000 Daarnaast zijn er structurele kosten voor bodem en ondergrond op basis van besluitvorming door GS/PS: - Provinciale agenda bodemdaling en funderingsproblematiek; vergroten van (bestuurlijke) bewustwording, deelname platform slappe bodem, kennisnetwerk en ondersteunend instrumentarium (kosten voor kennisinstituut, ondersteuning, adviesbureau); € 100.000 Omdat dit langjarige, structurele kosten volgend uit de provinciale systeemrol betreft wordt hiervoor een bedrag van € 350.000 opgenomen.

<i>Beleidsdoel</i>	1.2 Schoon en voldoende (drink)water en veilig tegen overstromingen
<i>Wat</i>	Deltaprogramma's Rijn en IJsselmeergebied en DPRA
<i>Bedrag</i>	€ 350.000
<i>Onderbouwing</i>	Samen met ons netwerk werken we aan klimaatadaptatie en waterbeheer in het deelstroomgebied Rijn-Oost (deltaprogramma's Rijn, IJsselmeergebied en Ruimtelijke Adaptatie). Hieronder liggen bestuurlijke afspraken en gezamenlijke proceskosten. Het gaat hierbij om een structurele opgave: de uitvoering van deze deltaprogramma's is doorlopend en de provincie heeft hierin blijvend een rol. Daarom wordt hiervoor in totaal € 350.000 per jaar structureel opgenomen. Hiermee blijft de provinciale bijdrage aan deze langdurige samenwerking en de uitvoering van de gezamenlijke opgaven geborgd.

<i>Beleidsdoel</i>	1.3 Woningbouw-ontwikkelingen die aansluiten bij regionale vraag
<i>Wat</i>	Overijsselse Woonaanpak
<i>Bedrag</i>	€ 250.000
<i>Onderbouwing</i>	Wij werken intensief samen met partners aan voldoende passende woningen via woondeals, netwerksamenwerking en kennisuitwisseling. Daarbij ondersteunen wij gemeenten en partijen met kennis, capaciteit en subsidies voor betaalbaar en zelfstandig wonen. De provinciale rol in het aanjagen van woningbouw blijft ook in de komende jaren cruciaal. Met een bedrag van € 250.000 voorzien wij de provinciale systeemrol van structurele dekking. Eventuele verdere impulsen worden aan volgende coalities overgelaten.

<i>Beleidsdoel</i>	1.3 Woningbouw-ontwikkelingen die aansluiten bij regionale vraag
<i>Wat</i>	Monitoring woningbouw
<i>Bedrag</i>	€ 300.000
<i>Onderbouwing</i>	De druk op de woningbouw is groot en vraagt om versnelling in nauwe samenwerking tussen overheden, corporaties, en marktpartijen. Daarom is afgesproken dat versnellingstafels gaan werken met een Publiek-Private Monitor. Deze monitor geeft betrokken partijen een gezamenlijk beeld van de voortgang van woningbouwprojecten, inclusief knelpunten en mogelijke vertragingen. Daarmee ondersteunt de monitor het goede gesprek over prioritering, oplossingen en bijsturing. Hierin is sprake van een doorlopende opgave. Daarom wordt hiervoor structureel € 300.000 per jaar opgenomen. Hiermee blijft de provincie in staat om samen met gemeenten, marktpartijen en corporaties de monitoring van de woningbouw duurzaam te borgen en verder te ontwikkelen.

Kerntaak 2

<i>Beleidsdoel</i>	2.3 Een robuust en duurzaam energiesysteem
<i>Wat</i>	Uitvoeren energiebeleid en integraal programmeren
<i>Bedrag</i>	€ 895.000
<i>Onderbouwing</i>	Het programma Nieuwe Energie Overijssel (NEO) zorgt voor uitvoering van het energiebeleid. Als provincie hebben we de regierol op energie-infrastructuur. De provincie maakt daarvoor elke vier jaar een Energievisie en elke twee jaar een pMIEK. Dit vraagt een uitgebreid proces met netbeheerders, gemeenten en bedrijven, waarin verschillende onderzoeksvragen worden beantwoord. Momenteel wordt vrijwel het volledige NEO-programma incidenteel gedekt, terwijl hier wel sprake is van structurele inzet. Bij deze inzet valt te denken aan producten en onderzoeken in het kader van het ontwikkelen van energiebronnen (€ 250.000), de verplichte bijdrage aan het IPO (€ 195.000), de regierol op energie-infrastructuur (€ 150.000), werkplaatsen (€ 125.000), kosten voor het programmabureau (€ 100.000) en communicatie (€ 75.000). Met een bijdrage van € 895.000 kan de basis uitgevoerd worden, maar kunnen nog geen subsidies verleend worden of ingezet worden op bijvoorbeeld innovatie of lokaal eigendom. Daarvoor blijven ook in de toekomst incidentele middelen nodig.

Kerntaak 3

<i>Beleidsdoel</i>	3.1 Beschermen: behouden en vergroten van biodiversiteit
<i>Wat</i>	Capaciteit voor de inzet van opstellen en actualiseren van beheerplannen N2000
<i>Bedrag</i>	€ 220.000
<i>Onderbouwing</i>	Capaciteit blijft nodig voor het opstellen en actualiseren van beheerplannen voor Natura 2000-gebieden in Overijssel. Deze inzet wordt al jarenlang uit incidentele middelen gefinancierd. Dit betreft een structurele, wettelijk, taak die uitgevoerd moet blijven worden en naar verwachting niet afneemt. Daarom wordt voorgesteld vanaf 2027 structureel € 220.000 hiervoor. Hiermee wordt de continuïteit in het beheer en de actualisatie van de Natura 2000-beheerplannen geborgd.

<i>Beleidsdoel</i>	3.2 Beleven: een sterke verbondenheid van mensen met natuur
<i>Wat</i>	Groenblauwe diensten
<i>Bedrag</i>	€ 2.000.000
<i>Onderbouwing</i>	Overeenkomstig de motie "Aanvullende financiering Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel en andere landschapsfondsen" wordt voor de continuering van groenblauwe diensten in Overijssel € 2 miljoen per jaar structureel opgenomen. Het betreft een langjarige activiteit die de afgelopen jaren met incidentele middelen is gefinancierd, terwijl ook in de komende jaren sprake blijft van een doorlopende beheeropgave. Groenblauwe diensten, veelal uitgevoerd door agrariërs, leveren een bijdrage aan biodiversiteit, waterbeheer en landschappelijke kwaliteit, terwijl het Agrarisch Natuurbeheer niet voor alle landschapselementen een oplossing biedt. Structurele financiering is daarom passend om aflopende contracten te kunnen opvangen en de continuïteit van het landschapsbeheer duurzaam te borgen.

<i>Beleidsdoel</i>	3.2 Beleven: een versterkte verbondenheid van mensen en natuur
<i>Wat</i>	Natuur voor Elkaar
<i>Bedrag</i>	€ 1.300.000
<i>Onderbouwing</i>	Het programma Natuur voor Elkaar verbindt natuur en samenleving en geeft invulling aan de ambitie om toe te werken naar een natuurinclusief Overijssel. Het programma loopt sinds 2018 en is tot nu toe grotendeels gefinancierd uit middelen uit coalitieakkoorden, terwijl de opgave structureel van aard is en met de invoering van de Natuurherstelverordening verder toeneemt. Structurele financiering is daarom nodig om deze inzet te continueren en de ontwikkeling van natuurbeleid buiten natuurgebieden duurzaam te borgen. Daarom wordt hiervoor € 1.300.000 per jaar structureel opgenomen. Samen met de bestaande structurele middelen (ca. € 700.000) kan daarmee de systeemrol in gevuld worden. Eventuele aanvullende impulsen worden overgelaten aan volgende coalities.

<i>Beleidsdoel</i>	3.3 Benutten: een duurzaam samengaan van mensen en natuur
<i>Wat</i>	Capaciteit voor de inzet van landbouwbeleid
<i>Bedrag</i>	€ 335.000 (+ € 670.000 incidenteel voor 2027 & 2028)
<i>Onderbouwing</i>	Na de PAS-uitspraak van de Raad van State in 2019 hebben Provinciale Staten sinds 2023 middelen beschikbaar gesteld voor extra capaciteit bij de inhoudelijke, juridische en beleidswerkzaamheden rond landbouw en stikstof. Deze inzet blijft nodig, maar wanneer er nieuw, geborgd stikstofbeleid is geïmplementeerd, verwachten we dat de extra inzet gehalveerd kan worden en vooral gericht kan worden op landbouw. Met een structurele omzetting à € 335.000 borgen we deze langjarige inzet op landbouw. Nu er beperkt perspectief is op een geborgd stikstofbeleid en de beleidsontwikkeling voor landbouw (mede) daardoor complex en arbeidsintensief is, zijn extra middelen (de andere helft) ook komende jaren nodig. Daarom stellen wij voor aanvullend op de structurele omzetting ook € 335.000 per jaar incidenteel beschikbaar te stellen voor de jaren 2027 & 2028.

<i>Beleidsdoel</i>	3.3 Benutten: een duurzaam samengaan van mensen en natuur
<i>Wat</i>	Wolven preventiemaatregelen
<i>Bedrag</i>	€ 192.000
<i>Onderbouwing</i>	Soms staan natuur en economische belangen op gespannen voet. Door preventieve maatregelen kan faunaschade zoveel mogelijk worden voorkomen. Als provincie adviseren wij veehouders over en verstrekken subsidie voor preventieve maatregelen om vee te beschermen, bijvoorbeeld tegen wolven. Sinds juli 2023 is er een subsidieregeling voor preventieve maatregelen om schade door wolf- en goudjakhals zo veel mogelijk te voorkomen. Met het Statenvoorstel Faunabeheer in januari 2025 en de Perspectiefnota 2026 zijn aanvullende incidentele middelen hiervoor beschikbaar gesteld. De wolf zal steeds vaker voorkomen in onze provincie. De roep om subsidie voor preventieve maatregelen is daarbij groot. Tegelijkertijd wordt verwacht dat de vraag naar subsidies door bedrijven (en hobbyboeren) afneemt ten opzichte van het huidige niveau, omdat er al veel maatregelen genomen zijn. Om de basismaatregelen langjarig te kunnen blijven nemen, wordt er voorgesteld structureel € 192.000 op te nemen. Afhankelijk van de ontwikkelingen in de komende jaren zal dit aangevuld moeten worden met incidentele middelen.

<i>Beleidsdoel</i>	3.3 Benutten: een duurzaam samengaan van mensen en natuur
<i>Wat</i>	Invasieve Exoten
<i>Bedrag</i>	€ 300.000
<i>Onderbouwing</i>	Op steeds meer plekken zien we exoten, plant- en diersoorten die hier van nature niet thuishoren. Een deel van deze exoten is invasief, dat wil zeggen dat ze zich hier gevestigd hebben én zich snel uitbreiden. Ze kunnen daarmee tot overlast leiden (bijvoorbeeld dichtgroeien van wateren), ziekten meebrengen of inheemse soorten verdringen. De bestrijding van invasieve exoten is een wettelijke taak van de provincie. In de begroting 2024 is voor de periode 2024 t/m 2027 € 300.000 per jaar incidenteel opgenomen. De verwachting is dat het aantal invasieve soorten en de overlast ervan verder toe zal nemen. Voorgesteld wordt om dit bedrag vanaf 2027 structureel te gaan dekken. Tegelijkertijd blijven we met het Rijk in gesprek over deze taak om extra kosten te dekken.

<i>Beleidsdoel</i>	3.4 Ontwikkelen: een toekomstbestendig landbouw- en voedselsysteem
<i>Wat</i>	Agro & Food programma
<i>Bedrag</i>	€500.000
<i>Onderbouwing</i>	Het Agro&Food-programma ondersteunt de ontwikkelingen in de landbouwsector richting toekomstbestendigheid door te investeren in innovaties en netwerken. Het programma loopt vanaf 2018 en wordt gefinancierd met de incidentele middelen die beschikbaar zijn gesteld via de coalitieakkoorden. De landbouw staat voor grote opgaven om (weer) toekomstbestendig te worden. Innovaties zullen nodig zijn om de balans tussen het verdienvermogen van de boer en de draagkracht van de omgeving te herstellen. Voor het programma Agro & Food is momenteel geen structureel budget beschikbaar. Om de sector te kunnen blijven ondersteunen richting toekomstbestendigheid is jaarlijks € 500.000 nodig.

Kerntaak 4

<i>Beleidsdoel</i>	4.5 Iedereen elke dag veilig thuis
<i>Wat</i>	Verkeersveiligheid
<i>Bedrag</i>	€ 650.000
<i>Onderbouwing</i>	Verkeersveiligheid is fundamenteel voor de leefbaarheid in Overijssel. De ongevallencijfers en de maatschappelijke kosten onderstrepen de noodzaak dat we ons blijven inzetten op het veiliger maken van het verkeer. Om deze verkeersveiligheid in de provincie inzichtelijk te brengen zetten wij in op monitoring hiervan. Hiervoor hebben we licenties en abonnementen om gegevens over snelheden, ongevallen en weggebruik in beeld te brengen. Dit gebruiken we als basis voor deze actieplannen verkeersveiligheid. Deze structurele taak wordt al gedurende de afgelopen twee coalitieperiodes uit incidentele middelen gefinancierd voor een bedrag van € 150.000. Daarom wordt voorgesteld dit budget per 2027 structureel op te nemen in onze begroting. In combinatie met de uitvoering van (groot) onderhoud aan onze infrastructuur voeren wij kleine maatregelen uit die de verkeersveiligheid ten goede komen op ons eigen wegennet. Dat doen we door het veiliger maken van het wegennetwerk in onze provincie en door gedragsbeïnvloeding. Jaarlijks wordt er momenteel € 500.000 (incidenteel) begroot voor deze kleine infrastructurele maatregelen. Met een structureel budget kunnen we infrastructurele maatregelen blijven nemen (€ 400.000) en in blijven zetten op gedragsmaatregelen (€ 100.000).

Kerntaak 5

<i>Beleidsdoel</i>	5.1 Krachtige economie
<i>Wat</i>	Startup en scale-up bevordering
<i>Bedrag</i>	€ 250.000
<i>Onderbouwing</i>	Startups en scale-ups hebben een belangrijke rol in het bouwen van een sterke en toekomstbestendige regionale economie. Daarnaast dragen ze bij aan de ontwikkeling van oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken (bijvoorbeeld eiwittransitie, energietransitie, digitalisering maakindustrie). Wij ondersteunen hen nu met € 1.000.000 euro per coalitieperiode door regionaal gewortelde organisaties te subsidiëren die de ontwikkeling en groei van start-ups en scale-ups faciliteren. Start-up en scale-up bevordering maakt structureel, langjarig onderdeel uit van ons beleid. Daarom wordt hiervoor € 250.000 per jaar structureel opgenomen.

<i>Beleidsdoel</i>	5.1 Krachtige economie
<i>Wat</i>	Inzet op Internationaal (Handelsbevordering en Investeringsbevordering)
<i>Bedrag</i>	€ 350.000
<i>Onderbouwing</i>	De inzet betreft handelsbevordering en investeringsbevordering, gericht op het ondersteunen van internationaal actieve mkb-bedrijven en het aantrekken en behouden van internationale bedrijven in Overijssel. Gezien de blijvende internationalisering van de economie en het belang van langdurige ondersteuningstrajecten met ondernemers, gemeenten en regio's is structurele financiering nodig om een stabiel activiteitenaanbod en continuïteit in acquisitie- en begeleidingstrajecten te borgen. Om handelsbevordering in stand te houden is € 250.000 per jaar nodig en voor investeringsbevordering € 100.000 per jaar nodig aangevuld met incidentele middelen al naar gelang de wens van nieuwe coalities.

<i>Beleidsdoel</i>	5.1 Krachtige economie
<i>Wat</i>	Bevorderen en behouden van vakmanschap en kenniswerkers
<i>Bedrag</i>	€ 260.000
<i>Onderbouwing</i>	Met de provinciale inzet bevorderen we een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor ondernemers door het stimuleren van voldoende geschoold personeel dat aansluit bij de behoefte van ondernemers. Hierdoor dragen we bij aan een wendbaar en toekomstbestendig mkb. Wij financieren daarbij structureel 'makelaar' organisaties zoals Overijssels vakmanschap die makelen tussen bedrijven, werknemers en scholingsfondsen; het grensinfopunt (voor ondersteuning voor werknemers en werkgevers in de grensregio). Om het bevorderen en behouden van vakmanschap en kenniswerkers een structurele plaats te geven in de provincie wordt voorgesteld een bedrag van € 260.000 structureel te gaan dekken. Hiermee dekken we de basis, eventuele verdere stimulerende inzet met incidentele middelen.

<i>Beleidsdoel</i>	5.1 Krachtige economie
<i>Wat</i>	Toekomstbestendig maken van werklocaties en bevorderen van een optimaal vestigingsklimaat
<i>Bedrag</i>	€ 362.000
<i>Onderbouwing</i>	Toekomstbestendige werklocaties en een aantrekkelijk vestigingsklimaat vragen om structurele afstemming met gemeenten, programmeringsafspraken en monitoring van bedrijventerreinen. Deze werkwijze wordt al jarenlang uitgevoerd en hangt samen met de provinciale regierol en bestaande afspraken in de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening. Om deze cyclus van afstemming, monitoring en uitvoering met gemeenten te continueren te kunnen blijven vervullen is structurele financiering nodig. Daarom wordt voorgesteld hiervoor € 362.000 per jaar structureel op te nemen.

<i>Beleidsdoel</i>	5.1 Krachtige economie
<i>Wat</i>	Onderzoek, ontwikkeling en innovatie bij het MKB
<i>Bedrag</i>	€ 1.000.000
<i>Onderbouwing</i>	Bij economische structuurversterking is het stimuleren van innovatie essentieel en typisch het onderwerp waar we als provincie verschil kunnen maken. Onderzoek, ontwikkeling en innovatie bij het mkb vragen om een structurele basis voor open innovatieomgevingen en intermediaire organisaties die samenwerking tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden organiseren. Deze basisinfrastructuur ondersteunt ondernemers bij product- en procesinnovaties en draagt bij aan het verdienvermogen en de toekomstbestendigheid van de Overijsselse economie. Hiervoor wordt al langjarig middelen ingezet, veelal in samenwerking met Rijk en regio, terwijl de provinciale financiering nu nog incidenteel is. Dit zorgt voor grote onzekerheid bij zowel partners als de betrokken bedrijven over continuïteit. Daarom wordt voorgesteld hiervoor € 1.000.000 per jaar structureel op te nemen, waarmee minimaal twee innovatiethema's ondersteund kunnen worden. Eventuele middelen voor aanvullende projecten, intensiveringen of extra thema's worden hiermee opengelaten voor volgende coalities.

<i>Beleidsdoel</i>	5.2 Vrijtijdseconomie
<i>Wat</i>	Netwerkorganisatie voor de vrijetijdssector.
<i>Bedrag</i>	€ 350.000
<i>Onderbouwing</i>	In Overijssel zetten we in op een provincie waar het fijn wonen, werken en recreëren is. De toeristisch-recreatieve sector in Overijssel is georganiseerd in een netwerkorganisatie. Deze netwerkorganisatie heeft sinds 2012 een belangrijke rol in de uitvoer van provinciaal beleid en investeringsprogramma's. Als provincie vervullen we hier een duidelijke systeemrol in het instandhouden van de netwerksamenwerking. Met een structurele bijdrage van € 350.000 per jaar kan de netwerkorganisatie

	draaiende gehouden worden, verbinden we partijen, faciliteren we kennisdeling met een focus op onderzoek en data en stimuleren we gezamenlijke agendavorming met deze partijen en het bedrijfsleven. Daarbij participeren we in de landelijke raad voor recreatie en toerisme en maken deel uit van het IPO-netwerk voor dit beleidsveld. We dragen zo bij aan een gezamenlijk goed functionerend provinciaal maatschappelijk platform voor recreatie en toerisme en een verbinding met het landelijke niveau.
--	--

<i>Beleidsdoel</i>	5.2. Vrijetijdseconomie
<i>Wat</i>	Beeldbepalende evenementen
<i>Bedrag</i>	€ 900.000
<i>Onderbouwing</i>	Evenementen verhogen de aantrekkelijkheid van onze provincie en dragen bij aan de economie van Overijssel door het bieden van werkgelegenheid en de bestedingen van bezoekers. Als provincie investeren we in een aantal gevestigde cultuur- en sportevenementen in Overijssel, die tenminste provinciale uitstraling hebben en regionaal ingebed zijn. Deze zijn van een hoogkwalitatief niveau en kennen een groot publieks- en mediabereik. Ze zijn sociaal en economisch maatschappelijk gedragen. Dit doen we al langjarig voor circa € 900.000 per jaar. Deze structurele inzet biedt de sector meer zekerheid op de lange termijn, met positieve effecten op de economie, cultuur- en evenementenbranche in Overijssel.

Kerntaak 6

<i>Beleidsdoel</i>	6.3 Cultuur voor iedereen
<i>Wat</i>	Cultuureducatie en participatie
<i>Bedrag</i>	€ 1.770.000
<i>Onderbouwing</i>	Samen met het Rijk en gemeenten investeren wij in Cultuureducatie en Cultuurparticipatie. Met deze partners maken wij ons sterk voor toegang tot kwalitatief goed cultuuronderwijs voor alle kinderen in Overijssel en investeren in de kwaliteit hiervan. Cultuurparticipatie vergroot het welzijn van inwoners, vormt gemeenschappen en versterkt daarmee de brede welvaart van inwoners. We hebben als provincie een rol in het gehele cultuurbestel/culturele piramide, van de top tot de bodem (cultuureducatie en participatie). Financieel zetten we hier echter blijvend op in met incidentele middelen. Vanaf 2010 maakt de provincie afspraken met alle 25 gemeenten, via Regeling Cultuureducatie Overijssel t.b.v. lokale cultuureducatieplannen in samenwerking met het primair onderwijs (€700.000). Hier is jaarlijks een bedrag van €700.000 aan incidentele middelen voor begroot. Daarnaast financiert de provincie sinds 2012 ook, samen met de Rijksoverheid, de landelijke impuls Cultuureducatie met Kwaliteit. Hier is jaarlijks een bedrag van €1.080.000 aan incidentele middelen voor begroot. Met het structureel maken van dit budget borgen we cultuureducatie en -participatie in de provincie.

<i>Beleidsdoel</i>	6.7 Leefbaar Platteland
<i>Wat</i>	Leefbaar platteland
<i>Bedrag</i>	€ 566.000
<i>Onderbouwing</i>	Zoals verwoord in het Statenvoorstel "Leefbaar Platteland 2024-2027" (PS24-000170) ontwikkelen we op dit moment een Plattelandsagenda (en uitvoeringsagenda). De agenda zal ten minste een voortzetting bevatten van de kernactiviteiten van het huidige programma, omdat dit een langetermijninvestering vergt. Onderdelen hiervan zijn: • Netwerk bouwen en onderhouden met als doel kennisuitwisseling, inspiratie en krachtige gemeenschappen • Doorontwikkelen van plattelandsbeleid met als doel nauwer aansluiten bij wat er nodig is (maatwerk) en een scherpere provinciale roldefiniëring. • Ondersteuning bij initiatieven en leefbaarheidsopgaven (verbinden en doorverwijzen) met als doel het benutten en versterken van het zelforganiserend vermogen. Om deze activiteiten binnen de Plattelandsagenda voort te kunnen zetten wordt voorgesteld om een deel van dit programma (€ 566.000) van structurele middelen te gaan

	voorzien. Al naar gelang kan Provinciale Staten aanvullend (incidentele) middelen beschikbaar stellen om ook verdere stimulering te realiseren.
--	---

<i>Beleidsdoel</i>	6.8 Sociale Kwaliteit
<i>Wat</i>	Sociale Kwaliteit
<i>Bedrag</i>	n.v.t.
<i>Onderbouwing</i>	In de Perspectiefnota 2027 is aangekondigd als onderdeel van het traject Structurele Begroting dat we in beeld brengen welke thema's binnen het programma Sociale Kwaliteit van structurele financiering zouden kunnen voorzien en in hoeverre de stimulerende activiteiten structureel dan wel incidenteel gefinancierd zouden moeten worden. In de tweede helft van 2026 en begin 2027 wordt dit verkend, de thema's DGI en domein overstijgende aanpak van Vrijwilligerswerk worden hierin ook meegenomen. Verkend wordt welke activiteiten passen bij een systeemrol danwel stimulerende rol van de provincie, en welke financiering daarbij passend zou zijn (structureel danwel incidenteel), zonder daarbij afbreuk te doen aan de sociale ambities die zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma Sociale Kwaliteit 2027-2032 en de uitvoeringsagenda 2027-2028.

Kerntaak 7

<i>Beleidsdoel</i>	7.1 Goed openbaar bestuur in Overijssel
<i>Wat</i>	Ondermijning
<i>Bedrag</i>	€ 1.350.000
<i>Onderbouwing</i>	Overijssel werkt actief aan een sterk buitengebied, vitale vakantieparken en veilige gemeenschappen. We blijven alert bij aanvragen voor vergunningen en subsidies en pakken criminele activiteiten aan, bijvoorbeeld op vakantieparken en bij leegstaande agrarische gebouwen. Ook zoeken we manieren om te voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden. Dat doen we samen met gemeenten en onderwijs. Deze opgave vraagt om een structurele aanpak, omdat ondermijning een blijvend aandachtspunt is en de samenwerking met gemeenten en onderwijs doorlopend inzet vraagt. Structurele financiering is nodig om de provinciale aanpak op deze thema's te kunnen continueren. Daarom wordt hiervoor € 1.350.000 per jaar structureel opgenomen.